

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania M. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o prawo do rekompensaty,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 lutego 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 6 lutego 2023 r., sygn. akt III AUa 1651/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez
obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[mc]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 6 lutego 2023 r., III AUa 1651/22, po rozpoznaniu apelacji Organu rentowego, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 28 lipca 2022 r., VII U 2925/21, i oddalił odwołanie wnioskodawcy M. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku z 25 stycznia 2021 r. odmawiającej mu prawa do rekompensaty.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazując na jej oczywistą zasadność z uwagi

na rażące naruszenie przepisów prawa, widoczne bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy, a mianowicie błędne zastosowanie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 164 ze zm.), polegającą na błędnym przyjęciu, że okres pracy w szczególnych warunkach po dniu 1 stycznia 1999 r. nie podlega zaliczeniu na wymagany okres 15 lat w rozumieniu tego przepisu, co skutkowało nieprzyznaniem ubezpieczonemu prawa do rekompensaty. Wniósł o uchylenie zaskarżonego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurystycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Powołując się na przesłankę przedsądu, jaką jest jej oczywista zasadność, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Sąd drugiej instancji ustalił, że Skarżący nie spełnił warunku posiadania 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd Najwyższy nie może

ingerować w ocenę dowodów, która pozostaje suwerennej kognicji Sądu drugiej instancji. W szczególności ze względu na dyspozycje art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. wykluczona jest kasacyjna weryfikacja zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., ponieważ podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Określone w art. 233 § 1 k.p.c. granice swobodnej oceny dowodów może naruszać tylko całkowicie dowolna ocena zebranego materiału, brak wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów lub ich ocena sprzeczna z zasadami logicznego powiązania wniosków z ustalonym stanem faktycznym lub doświadczeniem życiowym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 4 lutego 1999 r., II UKN 459/98, LEX nr 39368; z 5 sierpnia 1999 r., II UKN 76/99, LEX nr 42074 oraz z 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1446/00, LEX nr 55167). Tylko w razie wykazania, że brak jest powiązania przyjętych wniosków z zebraniem materiałem dowodowym, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez sąd. Nie jest wystarczająca sama polemika wyprowadzająca wnioski odmienne, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu wniosków kwestionowanych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; z 20 stycznia 2005 r., I UK 137/04, LEX nr 602671). Spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jako "sąd prawa", rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi kasacyjnej jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 2017 r., I PK 85/16, LEX nr 2297412).

Subiektywne przekonanie Skarżącego o słuszności swoich racji jest niewystarczające dla wykazania przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jaką jest jej oczywista zasadność, ponieważ pojęcie to mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wskazania zarówno przepisów, które zostały naruszone, jak i takiego ich naruszenia, które będzie zauważalne bez wgłębiania się w tekst przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia.

Z przytoczonych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 102 k.p.c. z przyczyn natury społecznej.

[mc]

[ms]